

Program prac związanych z wycinką drzewa oraz sprzątnięciem wiatrołomów dotyczących prac konserwatorskich, rewitalizacyjnych zabytkowego parku Dworskiego w Grodzisku

NAZWA INWESTYCJI : PRACE KONSERWATORSKIE ORAZ PIELEGNACJA I KONSERWACJA
DRZEWOSTANU TERENIE NA PARKU PODWORSKIEGO W
GRODZISKU, GM SABNIE

ADRES INWESTYCJI : GRODZISK
DZIAŁKA NUMER 513/4, 513/7
NR EWIDENCYJNY REJESTRU ZABYTKÓW – A - 385

INWESTOR : GMINA SABNIE

ADRES INWESTORA : UL. GŁÓWNA 73
08-331 SABNIE

BRANŻA : ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU

PROJEKTANT : MGR INŻ. ARCH. KRAJ. HELENA JANOWSKA-KRYSZCZUK

SPECJALNOŚĆ : ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU

PODPIS :

OPEN the GREEN
Helena Janowska-Kryszczuk
Góry 1B, 08-108 Korczew
NIP 8212454454 REGON 146755857
www.openthegreen.pl, tel. 603 112 919

Data

Lipiec 2022

ZALĄCZNIK DO DECYZJI nr 1

DS. 5146.136.2022.PR Nr 356/DS/2022

Z dnia 21.09.2022r.

**WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W WARSZAWIE**

**Delegatura w Siedlcach
08-110 Siedlce, ul. Bema 4a
tel. 025/633-56-29, fax: 025/633-94-58**

**Z up. MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW**

Bożena Krassowska
Zastępca Kierownika Delegatury w Siedlcach

1. Dane ogólne

1.1. Obiekt

Zespół dworski w Grodzisku założony został w XIX w. przez rodzinę Żółkowskich, w rękach których był do 1944 roku. Ostatnim właścicielem folwarku był Roman Żółkowski. Po 1944 roku był własnością Państwowego Funduszu Ziemi. W okresie międzywojennym zespół składał się z dworu, parku, sadu, lasu, cegielni, zabudowań gospodarczych złożonych z lodowni, budynku gospodarczego, spichlerza, chlewni, owczarni, rymami, kuźni, dwóch stodół. Zespół był ogrodzony ceglany murem i drewnianym parkanem, na osi aleijazdowej była ozdobna brama.

1.2. Lokalizacja

Teren parku znajduje na działce nr 513/4, 513/7, w miejscowości Grodzisk, gmina Sabnie, powiat sokołowski, województwo Mazowieckie..

Fot.1
satelitarne
20.07.2022

Zdjęcie
parku

1.3. Charakterystyka obiektu

Zespół dworsko-parkowy położony na południe od wsi przy drodze Grodzisk – Bujaly stanowiącej jego północną granicę. Granicą wschodnią jest droga do Sokołowa, południową lokalny ciek wodny, zachodnią rzeczka Cetynia. Zespół kształtem zbliżony do prostokąta, przedłużenie drogi od strony wsi w kierunku południowym stanowi obecnie główny wjazd do zespołu. Zachodnią część zespołu zajmuje park z sadami, wschodnią zespół folwarczny. Główna zieleń parkowa skupiona na południe od dworu, który znajduje się w środku założenia. Na zachód i północ od dworu resztki parku i tereny dawnych sadów. Przed dworem obszerny podjazd, przy którym także stoją: drewniany budynek gospodarczy, lodownia i figura Matki Boskiej.

W skład zespołu wchodzi również lodownia usytuowana przy dojeździe przez folwark i zwrócona frontem na północ. Murowana z cegły na zaprawie wapiennej jako osłona zewnętrzna, ścianę wewnętrzną tworzy polny ciosany kamień. Na podłodze polepa, stropy Kleina. Więźba dachowa drewniana, krokwiowo-jętkowa. Dach kryty dachówką karpiówką. Stolarka drzwiowa drewniana, futrynowa, drzwi dolne dwuskrzydłowe, oklepkowane w jodełkę. Drzwi strychu drewniane, futrynowe, deskowe, proste.

Wzniesiona na planie prostokąta, jednotraktowa, dwupomieszczeniowa, w pomieszczeniach północnych przedsiónek czterokrotnie węższe. Bryła parterowa, prostopadłościenna, zwarta, nakryta dachem dwuspadowym. Elewacja bez cokołów, z prostym gzymsem wieńczącym bez tynków. Elewacja frontowa północna jednoosiowa, na osi drzwi, w szczycie drzwi i niewielki trójkąt. Pozostałe elewacje bez podziałów.

Park założony na początku XX w posiada układ swobodny. Pozostał on do dnia dzisiejszego w pierwotnych granicach. Kompozycja ogrodu została prawie całkowicie zatarta przez wyrosłą z samosiewu roślinność. Pokrywa ona teren założenia zamieniając pierwotny układ swobodny w park typu leśnego.

Wśród starodrzewia liściastego dominują: klon pospolity, lipa drobnolistna, klon jesionolistny, jesion wyniosły, kasztanowiec biały, a z drzew iglastych: sosna pospolita, świerk wyniosły, modrzew europejski.

1.4. Inwentaryzacja terenu

Dnia 19 lipca 2022 r. została wykonana inwentaryzacja drzewostanu wraz z oceną i wskazaniem do dalszej pielęgnacji. Inwentaryzacja została przedstawiona w Tab.1 *Inwentaryzacja dendrologiczna*. Drzewa stanowią dużą wartość przyrodniczą i estetyczną terenu.

Na podstawie inwentaryzacji stwierdzono obecność starodrzewia lipowego (*Tilia platyphyllos*), jesionowego (*Fraxinus excelsior*) o wartościach pomnikowych, kasztanowce zwyczajne, robinia akacjowa oraz egzemplarz buku pospolitego (*Fagus sylvatica*) o wartościach pomnikowych, dużą ilość drzew liczących w wieku około 80 lat, głównie Topola biała (*Populus alba*), klon jesionolistny (*Acer negundo*) i dużą ilość samosiewów. Część południowo-wschodnia jest również dość gęsto porośnięta krzewami - lilakiem pospolitym i śnieguliczką. Runo w większości stanowi barwinek i grupy samosiewów.

Drzewa posiadają posusz, połamane i martwe gałęzie oraz odrosty tzw. „wilki”, które pojawiły się po wyciętych konarach. Niezbędna jest konserwacja i pielęgnacja drzew, aby zatrzymać proces niszczenia i zwiększyć bezpieczeństwo na terenie.

Tabela 1. Inwentaryzacja dendrologiczna wraz z gospodarką drzewostanem.

Ip.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Obwód pnia mierz. Na wys. 130cm (cm)	Średnica korony drzewa (m) lub powierzchnia grupy krzewów (m²)	Wysokość drzewa/krzewu (m)	Uwagi	Zalecenia
1	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Kasztanowiec pospolity	251	14	18,0	Symetryczna korona, posusz ok. 10%	usunąć posusz, zalecane wygrabianie liści
2	<i>Salix alba</i>	Wierzba biała	252	16	18,5	Symetryczna korona, posusz ok. 10%	usunąć posusz
3	<i>Fraxinus excelsior</i>	Jesion wyniosły	144	6,0	11,0	przewrócony	Wyciąć /sprzątnąć
4	<i>Acer platanoides</i>	Klon zwyczajny	80	5,0	11,5	przewrócony	Wyciąć /sprzątnąć
5	<i>Populus alba</i>	Topola biała	328	16,0	18,00	Symetryczna korona, posusz ok. 40%,	usunąć posusz
6	<i>Fraxinus excelsior</i>	Jesion wyniosły	271	11,0	16,0	Korona najsilniej zbudowana od strony południowej, posusz 20%	usunąć posusz

7	Fraxinus excelsior	Jesion wyniosły	279	13	17,0	Symetryczna korona,, posusz ok.20%	usunąć posusz
8	Populus alba	Topola biała	258	12	18,5	Symetryczna korona,, posusz ok.20%	usunąć posusz
9	Populus alba	Topola biała	270	11	18,00	Symetryczna korona,, posusz ok.20%	usunąć posusz
10	Acer platanoides	Klon zwyczajny	174	9	14,00	Symetryczna korona, posusz ok. 10%	usunąć posusz
11	Populus alba	Topola biała	195	10,0	16,00	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
12	Populus alba	Topola biała	130, 165	16	19,0	Dwupienny rozgałęzienie na wysokości 80 cm od ziemi, posusz ok. 20%, ubytek wgłębny u podstawy pnia	usunąć posusz
13	Populus alba	Topola biała	222	13	17,0	zniekształcony pokrój, posusz ok.20%, odstaje kora	usunąć posusz
14	Pyrus pyraeaster	Grusza polna	180	11,0	15,0	Symetryczna korona, posusz ok. 20%	usunąć posusz
15	Tilia platyphyllos	Lipa szerokolistna	122	9	14,0	zawężony pokrój, posusz ok. 15%	usunąć posusz
16	Tilia platyphyllos	Lipa szerokolistna	279	12	17,0	Zawężony pokrój, posusz ok.10%	usunąć posusz
17	Picea abies	Świerk pospolity	243	11	20,0	Zawężony pokrój, posusz ok. 35%	usunąć posusz
18	Acer platanoides	Klon zwyczajny	138	9	15,0	zniekształcony pokrój, posusz ok. 10%	usunąć posusz
19	Picea abies	Świerk pospolity	268	13	21	Zawężony pokrój, posusz ok.40%	usunąć posusz
20	Acer negundo	Klon jesionolistny	219	11	12,0	Zniekształcony pokrój ok. 20%	usunąć posusz
21	Fagus sylvatica	Buk zwyczajny	334	16,0	22	Regularna symetryczna korona, posusz 10%	usunąć posusz
22	Robinia pseudoacacia	Robinia akacjowa	254	8	13,5	Zawężony pokrój, posusz ok.40%	usunąć posusz
23	Robinia pseudoacacia	Robinia akacjowa	222	7	18,0	Zawężony pokrój, posusz ok.40%	usunąć posusz
24	Acer negundo	Klon jesionolistny	102	9,0	12,0	Korona najszersza od strony południowej posusz ok.20%	usunąć posusz
25	Robinia pseudoacacia	Robinia akacjowa	270	11	17,0	Zawężony pokrój, drzewo próchnieje wewnątrz, posusz ok.30%	usunąć posusz
26	Acer negundo	Klon jesionolistny	180	10,5	16,0	zniekształcony pokrój, posusz ok.40%, próchnieje przełamane i pochylone pod kątem 30 stopni	Wyciąć /sprzątnąć
27	Picea abies	Świerk pospolity	240	12	18	Zawężony pokrój, posusz ok.10%	usunąć posusz
28	Fraxinus excelsior	Jesion wyniosły	250	11	17	Zawężony pokrój, posusz ok.10%	usunąć posusz
29	Fraxinus excelsior	Jesion wyniosły	283	12	19	Zawężony pokrój, posusz ok.10%	usunąć posusz

30	<i>Fraxinus excelsior</i>	Jesion wyniosły	180	10	16	Zawężony pokrój, posusz ok.10%	usunąć posusz
31	<i>Carpinus betulus</i>	Grab pospolity	184	9	16,5	Symetryczna korona, posusz ok. 5%	usunąć posusz
32	<i>Fraxinus excelsior</i>	Jesion wyniosły	247	10	17	zawężony pokrój, posusz ok. 10%	usunąć posusz
33	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Robinia akacjowa	180	8	16,0	Zawężony pokrój, drzewo próchnieje wewnątrz, posusz ok.30%	usunąć posusz
34	<i>Carpinus betulus</i>	Grab pospolity	264	12	16,5	Symetryczna korona, posusz ok. 5%	usunąć posusz
35	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Kasztanowiec pospolity	192	9	16,0	Symetryczna korona, posusz ok. 10%, kasztanowiec zaatakowany przez Szrotówka kasztanowcowiaczka	usunąć posusz, zalecane wygrabianie liści
36	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Kasztanowiec pospolity	190	9	16,0	Symetryczna korona, posusz ok. 10%	usunąć posusz, zalecane wygrabianie liści
37	<i>Carpinus betulus</i>	Grab pospolity	97	6	12,5	Symetryczna korona, posusz ok. 5%	usunąć posusz
38	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Robinia akacjowa	175	8	16,0	Zawężony pokrój, drzewo próchnieje wewnątrz, posusz ok.20%	usunąć posusz
39	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Robinia akacjowa	184	9	15,0	Zawężony pokrój, drzewo próchnieje wewnątrz, posusz ok.20%	usunąć posusz
40	<i>Tilia platyphyllos</i>	Lipa szerokolistna	290	8	19,0	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
41	<i>Tilia platyphyllos</i>	Lipa szerokolistna	298	7	18,0	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
42	<i>Tilia platyphyllos</i>	Lipa szerokolistna	278	9	18,0	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
43	<i>Tilia platyphyllos</i>	Lipa szerokolistna	180	9	19,0	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
44	<i>Tilia platyphyllos</i>	Lipa szerokolistna	200	9	18,0	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
45	<i>Tilia platyphyllos</i>	Lipa szerokolistna	140	9	19,0	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
46	<i>Tilia platyphyllos</i>	Lipa szerokolistna	202	9	20,0	zawężony pokrój, posusz ok. 20%	usunąć posusz
47	<i>Acer platanoides</i> , <i>Robiniapseudoacacia</i> , <i>Padus avium</i> , <i>pyrus pyraeaster</i>	klon pospolity, Robinia akacjowa, czerwcha pospolita, grusza polna	30-90	200	-	Grupa samosiewów z dominacją klonu i wiazu	Usunąć samosiewy do obwodu 8 cm drzew mierzonego na wysokości 5 cm od gruntu, usunąć suche, połamane gałęzie
48	<i>Ulmuslaevis</i> , <i>Acer platanoides</i> , <i>Robiniapseudoacacia</i>	Wiąz Szypułkowy, klon pospolity, Robinia akacjowa	30-90	22537	-	Grupa samosiewów z dominacją akacji, klonu, czerwchy;	Wykosić i usunąć samosiewy do obwodu 8 cm drzew mierzonego na wysokości 5 cm od gruntu

1.6. Dokumentacja fotograficzna z inwentaryzacji terenu 19 .07.2022

Fot.2. Widok na lodownię w kierunku południowym, data 19.07.2022 r.

Fot.3. Widok na park w części zachodniej założenia, data 19.07.2022 r. Widać zarośnięty podszyt.

Fot.4. Widok na park w części południowej tuż za dworem. data 19.07.2022 r.

Fot.5. Widok na wiatrołom w części zachodniej parku, drzewo numer 3 w tabeli inwentaryzacyjnej. data 19.07.2022 r.

Fot.6. Widok na wiatrołom w części zachodniej parku, drzewo numer 4 w tabeli inwentaryzacyjnej. data 19.07.2022 r.

Fot.7 Widok na drzewo rozłamane przeznaczone do wycięcia w części zachodniej parku, drzewo numer 26 w tabeli inwentaryzacyjnej. data 19.07.2022 r.

2. Prowadzenie prac konserwatorskich

2.1. Ogólne zasady wykonywania robót

Wszystkie prace powinny być wykonywane w odzieży ochronnej z uwzględnieniem przepisów BHP. Wszelkie narzędzia i maszyny służące do wykonywania robót powinny być używane przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i umiejętności. Wszystkie narzędzia i maszyny powinny być używane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Na teren parku nie można wjeżdżać żadnym ciężkim sprzętem, wszystkie prace mają być prowadzone ręcznie.

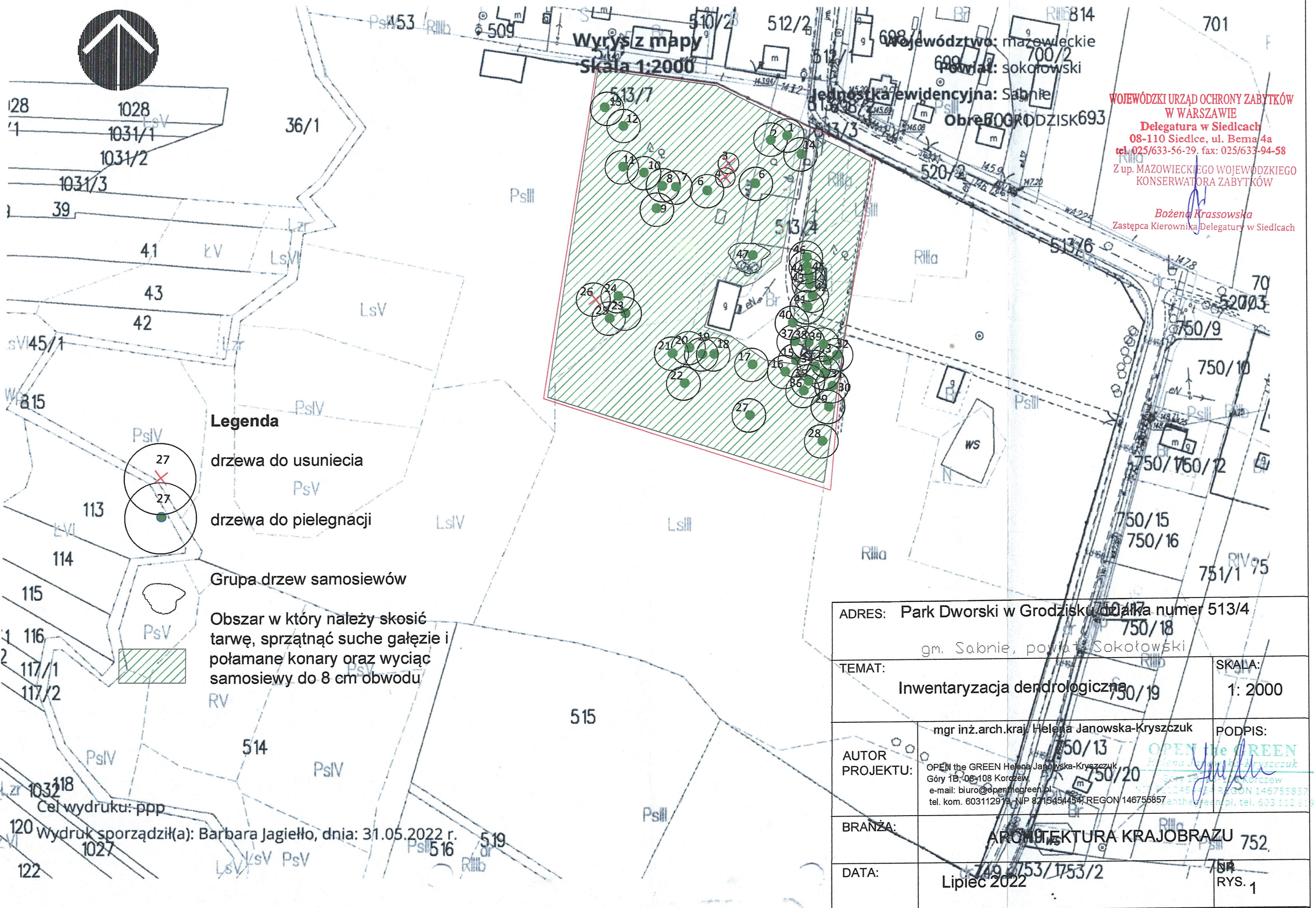
2.2. Prace związane z wycięciem drzew

- Łącznie do wycięcia/ usunięcia wyznaczono 3 szt. drzew.

Do wycięcia zostały wyznaczone drzewa, które się przewróciły lub są w złym stanie zdrowotnym i mogłyby się w najbliższym czasie przewrócić.

Wskazane jest, aby wycinanie drzewa odbyło się metodą alpinistyczną, wycinając drzewo po kawałku aby wykluczyć zniszczenie innych drzew. Po wycięciu drzewa karpę należy sfrezować ręczną frezarką. Wszystkie prace na terenie parku mają być wykonywane ręcznie bez użycia ciężkiego sprzętu, aby nie uszkodzić korzeni drzew.

Po wykonaniu prac związanych z wycięciem drzew należy posprzątać teren. Grubsze drewno zawieść na miejsce wskazana przez inwestora, drobne gałęzie zrybać rękami i wywieść z terenu. Pnie po wyciętych drzewach należy z frezować równo z gruntem. Teraz wokół wyciętego drzewa ograbić i zasiać trawą.

Bożena Krassowska
Zastępca Kierownika Delegatury w Siedlcach

gm. Sabnie, powiat Sokółowski

SKALA:
1: 2000

PODPIS:
he GREEN
Krzysztof Kryszczuk
ul. 106 KORCZEW
REGON 146755857
enpi, tel. 603 112 919

DATA:	149 1753/1753/2 Lipiec 2022
-------	--------------------------------

NR
RYS. 1